

o pravém stavu věci) v úmyslu, aby ji poškodili. První soud vyloučil skutkovou podstatu podvodu úvahou, v níž se projevuje týž právní omyl, pro který nemohl býti v platnosti udržen jeho výrok o zpronevěře, nezabýval se však skutečnostmi, v nichž obžaloba spatřovala znaky podvodu a neučinil v té příčině potřebných zjištění, takže nelze rozhodnouti ve věci samé. Bude úkolem nového řízení, by byl zejména zjištěn obsah smlouvy kupní a obsah dopisu Zdenky V-ové, dále jak zněl závazek o pojištění, bylo-li stornování první smlouvy a neprovedení vinkulace druhé smlouvy obžalovanými provedeno úmyslně ke škodě firmy T., a bude též zjistiti a posouditi, zda a kdy firma T. zvěděla o zrušení první pojišťovací smlouvy.

Čís. 5149.

Cirkevná škola evanjelická a. v. plní tiež štátne úkoly verejnej správy a učiteľa na takejto škole treba považovať za verejného úradníka v smysle § 461 tr. zák., resp. v smysle § 14 (5) zák. čís. 108/33 Sb. z. a n.

Trestnému návrhu poškodeného (urazeného) učiteľa nelze odopreť povahu zmocnenia preto, že nebol adresovaný štátnemu zastupiteľstvu a že sa v ňom poškodený odvoláva na zmocnenie, ktoré bolo jemu samému udelené jeho disciplinárnou vrchnosťou.

(Rozh. zo dňa 6. decembra 1934, Zm III 409/34.)

Najvyšší súd v trestnej veci proti Z. H. a spol., obžalovaným z prečinu pomlavy tlačou, na základe verejného pojednávania o zmätočnej sťažnosti vrchného prokurátora takto sa usniesol: Najvyšší súd z úradnej moci podľa odst. 1 § 35 por. nov. zrušuje rozsudky oboch súdov nižších stolíc a ukladá krajskému súdu, aby znova vo veci jednal a rozhodol.

Z d ô v o d o v :

Proti rozsudku vrchného súdu podal vrchný prokurátor zmätočnú sťažnosť z dôvodu zmätočnosti podľa čís. 1 c) § 385 tr. p. Pri preskúmaní veci presvedčil sa najvyšší súd, že nižšie súdy nezistily všetky okolnosti, od ustálenia ktorých závisí možnosť preskúmania veci samej.

Nižšie súdy sprostily obžalovaného obžaloby pre prečin pomlavy, spáchaný obsahom tlačiva, z toho dôvodu, že urazeného P. K. nelze považovať za verejného úradníka a že chýba zmocnenie urazeného, potrebné podľa § 14, odst. 5 zák. č. 108 z r. 1933 Sb. z. a n. k podaniu verejnej žaloby.

Urazený P. K. bol učiteľom na evanjelickej a v. cirkevnej škole. Nižšie súdy nepovažovali urazeného za verejného úradníka v smysle § 461 tr. zák., resp. § 14, odst. 5 zák. č. 108/1933 Sb. z. a n., ale tento právny svoj názor bližšie neodôvodnily. Najvyšší súd má však za to, že

P. K. ako učiteľovi na evanjelickej a. v. cirkevnej škole, pokiaľ trestný čin sa vzťahoval na výkon jeho povolania ako učiteľa na tejto škole, neľze odopierať vlastnosť verejného úradníka. Urazený P. K. vyučoval na cirkevnej škole evanjelickej a. v., ktorú v smysle vlád. nar. z 10. mája 1922, uverejneného vo Sbíerke zák. a nar. vyhláškou min. školstva a nar. osvety dňa 27. decembra 1922 pod čís. 61, treba považovať za ústav, ktorý slúži k vzdelaniu a výchove mládeže, pri čom je podrobený i štátnemu dozoru na zovňajšie poriadky, na úroveň vzdelania a na vernosť k štátu (§ 194 cit. vlád. nariadenia) a štát prispieva aj na jej vydržiavanie. Ponevác tento ústav plnil podľa uvedeného štátne úkoly verejnej správy, ktoré štátu prislúchajú podľa 2. odst. § 120 úst. list. č. 121 z r. 1920 sb. z. a n. a § 1 zák. o úprave správy školstva č. 292/1920 sb. z. a n., treba P. K. ako učiteľa na takej škole považovať za verejného úradníka v smysle § 461 tr.zák., ktorý je poverený podľa svojho úradu vykonávať štátne úkoly verejnej správy.

Vychádzajúc z tohoto právneho hľadiska, že totiž P. K. treba považovať za verejného úradníka, a ponevác trestný čin proti nemu spáchaný sa vzťahuje na výkon jeho učiteľského povolania, treba sa ďalej zaoberať tou náležitosťou, požadovanou k verejnej žalobe podľa § 14, odst. 5 zák. č. 108/1933 Sb. z. a n., či verejný žalobca bol urazeným k podaniu žaloby zmocnený. Nižšie súdy boli toho názoru, že niet takéhoto zmocnenia. S názorom týmto neľze súhlasiť. Podľa skutkového zistenia učinil urazený trestný návrh u vyšetrojúceho sudcu dňa 29. júla 1931, tedy v 2mesačnej lehote rátajúc od uverejnenia inkriminovaného článku dňa 4. júla 1931, v ktorom žiadal za zavedenie trestného pokračovania proti zodpovednému redaktorovi a pôvodcovi inkriminovaného článku s odvolávaním sa na zmocnenie svojej disciplinárnej vrchnosti, totiž predsedníctva evanjelickej a. v. stolice. Krajský súd návrh tento zaslal štátnemu zastupiteľstvu dňa 30. júla 1931, ktoré návrhom zo dňa 3. septembra 1931 navrhlo stíhanie zodpovedných osôb, ktorý návrh došiel dňa 4. septembra 1931 k súdu, a po skončenom vyšetrovaní podalo na obžalovaného obžalobu. Trestnému návrhu urazeného neľze odopreť povahu zmocnenia v smysle § 14, odst. 5 zák. č. 108/33 Sb. z. a n. preto, že nebolo adresované priamo štátnemu zastupiteľstvu a že urazený sa v ňom odvoláva na zmocnenie, ktoré bolo jemu samému udelené. Urazený pripojil k návrhu zmocnenie, ktoré síce znelo na neho, toto zmocnenie bolo však pozdejšie pred podaním obžaloby nahradené zmocnením seniorského úradu ev. a. v., znejúcim priamo na štátne zastupiteľstvo. Tým jednaním však, že pripojil k trestnému návrhu zmocnenie pre verejného žalobcu k stíhaniu, prejavil urazený zrejme vôľu, aby verejný žalobca podal žalobu podľa vtedy platných predpisov, čím je vyhovené i predpisu § 14, odst. 5 zák. č. 108/1933 sb. z. a nar., čo do zmocnenia urazeného, ktoré je potrebné k podaniu verejnej žaloby. Okolnosť, že návrh došiel štátnemu zastupiteľstvu cestou vyšetrojúceho sudcu, na tom nič nemení, ponevác štátnemu zastupiteľstvu musel byť predložený. Ponevác obžalovaný navrhoval o žalovaných skutočnostiach dôkaz pravdy, ktorý návrh nižšie súdy následkom omylného právneho

názoru, že tu niet oprávněného žalobcu, zamietly, trestnosť inkriminovaného článku je však závislá od toho, jestli sa dokáže, že obžalovaným uvedené skutočnosti sú pravdivé, prípadne, že mohly byť dôvodne považované za pravdivé, a bez prevedenia k tomu potrebných skutkových zistení nelze meritum veci preskúmať, postupoval najvyšší súd z úradnej moci podľa odst. 1 § 35 por. nov.

Čís. 5150.

Ani trestní řád ani zákon čís. 108/1933 a zákon čís. 124/24 nemá ustanovení obdobné předpisům §§ 179, 181, 275, 278 c. ř. s.; zákon čís. 108/33 čelí protahování trestního řízení jen ustanovením o útratách (§ 34 odst. 6); než vzhledem k zásadě kontinuity hlavního přelíčení lze návrhu na povolení lhůty k podání průvodního návrhu vyhověti jen z důvodů zvláště důležitých (§§ 273—276 tr. ř.).

(Rozh. ze dne 11. prosince 1934, Zm I 778/34.)

Nejvyšší soud jako soud zrušovací zamítl v neveřejném zasedání zmateční stížnost obžalovaného do rozsudku krajského soudu trestního v Praze ze dne 14. května 1934, jímž byl obžalovaný uznán vinným přestupkem podle § 4 zákona čís. 124/24 sb. z. a n. (v doslovu vyhlášky čís. 145/33).

Z d ů v o d ů:

Zmateční stížnost neprávem spatřuje zmatek čís. 4 § 281 tr. ř. v zamítnutí návrhu obhájce, by mu byla k písemnému podání důkazu pravdy udělena 14denní lhůta.

Je sice připustiti, že ani všeobecně trestní řád ani pro oblast deliktů proti bezpečnosti cti zákony čís. 108/33 sb. z. a n. a čís. 124/24 sb. z. a n. (v doslovu vyhlášky čís. 145/33 sb. z. a n.) neobsahují, sledující zásadu materiální pravdy, ustanovení obdobné předpisům §§ 179, 181, 275, 278 c. ř. s., podle něhož by mohl soud konkrétní průvodní návrhy zamítnouti jen proto, že návrh, ačkoliv mohl býti dříve učiněn, byl přednesen později v úmyslu věc protahovati. Bylo naopak zrušeno ustanovení § 10 zák. čís. 124/24 sb. z. a n. (ve starém znění) a vyplývá z materialíí zákona čís. 108/33 sb. z. a n. (viz důvodovou zprávu, tisk 830 posl. sněm. z roku 1930, str. 35), že zákon čelí takovému protahování trestního řízení jen ustanovením o útratové otázce (§ 34 odst. 6 zák. čís. 108/33 sb. z. a n.), nikoli však omezováním stran v jejich průvodních návrzích.

Jinak je tomu však v souzeném případě, pokud nešlo o konkrétní průvodní návrh, nýbrž o návrh na povolení 14denní lhůty za tím účelem, aby za této lhůty mohly teprve průvodní návrhy býti učiněny. Jde tu o návrh na odročení zahájeného již hlavního přelíčení. Protože se však